

Man gik derefter til:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Køb af Ejendommen Virumgaard i Lyngby Sogn.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1591).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Indhold og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslagets Indhold (se Tillæg C. Sp. 1623) *samt dets Overgang til tredje Behandling*

vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1707).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Rode): Det Valglovsforslag, jeg skal have den Ære at anbefale til det høje Ting, træder i Stedet for det Valglovsforslag, der nylig blev taget tilbage, og det slutter sig til de Ændringer i Grundlovsforslagets Form, som for nylig et stort Flertal i det om Grundlovssagen nedsatte Fællesudvalg sluttede sig til. Der er ved denne Valglovsforhandling det ejendommelige, i Forhold til mange Valglovsforhandlinger, der har været førte her i dette Ting og i det andet Ting, at Valglovsforslaget ikke slutter sig til en bestaaende Grundlov, men til en vordende, idet det er betinget af en ny Affattelse af Grundloven. I en af Slutningsbestemmelserne, § 113, 1ste Stykke, der i øvrigt er enslydende med den dertil svarende Bestemmelse i det forrige Valglovsforslag, er dette udtrykt saaledes, at Valglovsforslaget „kommer til Anvendelse, naar de Forandringer i Grundloven, til hvilke nærværende Lov er knyttet, er endeligt vedtagne og stadfæstede af Kongen.“ Da Valglovsforslaget saaledes slutter sig til noget vordende, og det kommende Grundlovsforslag

endnu er i Fællesudvalg og Indstilling ikke derfra afgivet, men i øvrigt alle Forhandlinger om Grundlovsforslagets Form og ogsaa Indstillingens sandsynlige Indhold er kendt for Offentligheden gennem officielle Meddelelser om Udvalgsforhandlingerne, vil det til Forstaaelse af dette Valglovsforslag være rimeligt, at jeg korteligt gaar ind paa, hvorledes det er blevet til, og dets Forhold til det vordende Grundlovsforslag.

Som dette høje Tings Medlemmer vil erindre, indeholdt Grundlovsforslaget ved dets Fremsættelse i Oktober 1912 ligesom i denne Samling nye Regler for Landstingets Sammensætning, nemlig gennem Valg af de kommunale Raad, og i det tilhørende Valglovsforslag var disse Regler udformede i Enkeltheder. Saavel i dette Ting som i det andet Ting fremsattes der Kritik over dette Grundlag for Landstingets Sammensætning, og de Partier, der er enige om de grundlæggende Principper, paa hvilke Grundloven skulde bygges, enedes den 12. Marts i Aar om, i Stedet for det kommunale Grundlag, at sætte et andet, der havde været fremme under Forhandlingerne. I Stedet for Kommunegrundlaget besluttede man at lade Landstinget udgaa af indirekte Valg, gennem Valgmænd, valgte af alle 35-aarige Vælgere. I Henhold hertil er Afsnit II. i Valglovsforslaget om Landstinget nu helt omarbejdet. Det foreslaar, i Overensstemmelse med Fællesudvalgets Form for Grundlovsforslaget, Valg gennem Valgmænd. Det foreslaar, at der i hver Kommune skal vælges mindst 3 Valgmænd, og at disse skal vælges efter de samme Regler, som gælder for de kommunale Valg, nemlig efter den D'Hondtske Fordelingsmetode. I Folketinget førtes nogen Diskussion om at formindske dette Antal af Valgmænd. Blandt andet fremførtes den Mulighed at lade Folketingskredsen være Valgmandskreds. Men man enedes dog om at lade Valget af Valgmænd forblive ude i Kommunen, idet man derigennem vilde sikre, at det blev alle de forskellige Egne i en Landstingskreds, der kom til at præge Landstingsvalget.

Disse Valgmænd skal da ligesom nu træde sammen i Kredse til Valg af Landstingsmedlemmer. I det oprindelige i Oktober 1912 af Konseilspræsident Berntsen fremsatte Lovforslag var det, som bekendt, Hensigten at samle Valget af Landstingsmedlemmer i 3 store Kredse, Hovedstaden, Østifterne og Jylland, til Afløsning af de nuværende 12 Landstingskredse. Da det